

Trenta-vuit noves normes imposen el castellà durant el segon trimestre del 2019

written by Redacció Unilateral | 30 d'agost de 2019

Contràriament al que repeteixen constantment els partits, organitzacions i mitjans de comunicació identificats amb el nacionalisme espanyol, el castellà és una llengua molt regulada. La forta presència d'aquest idioma en el sector privat català no es pot deslligar de l'acció continuada del poder públic a favor seu. Segons un estudi de Plataforma per la Llengua, durant el segon trimestre d'enguany s'han aprovat fins a 16 noves normatives que imposen l'ús del castellà a les empreses privades i algunes d'addicionals que estableixen l'obligació de les administracions d'emprar aquesta llengua en actuacions relacionades amb les empreses i el mercat. En clara contradicció amb els relats segons els quals l'ús del castellà en el sector privat respon únicament a eleccions individuals i lliures, relacionades amb l'economia i el lliure mercat, les regulacions que condicionen el sector privat representen pràcticament la meitat de tota l'activitat impositiva del trimestre en qüestió, període en què es van promulgar fins a 38 normes impositives del castellà –la mateixa xifra que el trimestre anterior–.

La novetat més destacada d'aquests mesos ha estat una ordre del Ministeri d'Indústria (Ordre ICT/677/2019) que regula la concessió de subvencions per a la sol·licitud de patents. A l'exposició de motius, aquesta norma diu que «està demostrat» que les empreses espanyoles tenen serioses dificultats per accedir al sistema de patents europeu, perquè ni les oficines dels altres estats europeus ni l'Oficina Europea de Patents no accepten les patents en castellà (les llengües de treball d'aquesta darrera són l'alemany, el francès i l'anglès). Per superar aquestes «barreres», l'ordre ministerial estableix un

systema de subvencions públiques de la traducció de les sol·licituds de les patents europees, internacionals i d'altres estats. Tanmateix, s'afegeix de manera explícita que en cap cas podran ser objecte de subvenció ni les validacions de patents europees a Espanya ni les entrades en vigor de les sol·licituds internacionals o les traduccions al castellà que la llei espanyola (Llei 24/2015, de Patents) imposa perquè les sol·licituds de patents tinguin efecte a l'Estat. Aquesta norma revela la doble vara de mesurar del nacionalisme espanyol que impera en les institucions espanyoles: la imposició de requisits, obstacles i costos lingüístics als ciutadans i empreses que empren habitualment el castellà es considera intolerable i s'intenta pal·liar i finançar allà on existeix, mentre que la imposició del castellà a aquelles persones que no l'usen habitualment és considerada normal i no mereixedora de cap compensació. Si hom té els documents de la patent en castellà i necessita presentar-los a oficines d'altres estats o de la Unió Europea, la traducció la hi paga l'Estat; si hom té els documents en català i necessita presentar-lo en oficines de l'Estat, els ha de traduir ell i assumir-ne el cost.

Una altra norma impositiva destacada que es va aprovar durant el segon trimestre de 2019 i que toca un camp proper al de les patents –el de les marques– és el Reial Decret 306/2019. Aquesta norma modifica un reglament anterior de 2002 que executava la Llei de Marques (Llei 17/2001), de tal manera que es modifiquen una sèrie d'articles de la norma anterior i se n'introdueixen de nous. Tot i la modificació d'articles, però, es mantenen impositives explícites del castellà. Així, si en la sol·licitud de registre d'una marca a l'Oficina Espanyola de Patents i Marques es reivindica la prioritat de sol·licituds anteriors, caldrà presentar-ne còpies en castellà o traduïdes al castellà. Si es demana una prova d'ús d'una marca, l'oponent haurà de presentar-la en castellà o traduïda al castellà. Si es demana la nul·litat o caducitat d'una marca, la part sol·licitant pot presentar les proves en una

base de dades en línia si és en «idioma español».

Una tercera norma discriminatòria lingüísticament i que és intervencionista en el mercat és el Reial Decret 239/2019, aprovat a l'abril, que obliga els patrons de vaixells de pesca-turisme a proporcionar als turistes informació en castellà i en anglès sobre la nau i recomanacions sobre les mesures de seguretat i les condicions en què es fa l'activitat. Cal remarcar que aquesta mena d'imposicions lingüístiques solen ser justificades pels seus promotors i per la judicatura espanyola amb l'argument que com que els ciutadans espanyols estan obligats a conèixer el castellà per la Constitució espanyola, les mesures que privilegien aquesta llengua només cerquen salvaguardar la salut dels consumidors, com si la imposició d'un deure constitucional de coneixement del castellà fos neutra i no fos en si mateixa una imposició arbitrària i una discriminació.

La Unió Europea és una altra font de normes impositives del castellà als territoris de llengua catalana de l'Estat espanyol, molt concretament de normes impositives que condicionen el mercat i el món del consum. Per bé que les normes europees, del Parlament i la Comissió molt rarament imposen el castellà pel seu nom, sí que contenen habitualment referències a la necessitat d'usar llengües oficials dels estats o de la Unió, condició que a l'Estat espanyol només té el castellà. Com que la Unió Europea té competències molt extenses en matèria de regulació del mercat, bona part de la normativa que relega el català a favor del castellà prové de Brussel·les, tot i que la responsabilitat última d'aquesta situació és imputable als partits i les institucions espanyoles. Durant els mesos d'abril, maig i juny, 7 de les 16 normatives discriminatòries de caràcter intervencionista en el mercat provenen de les institucions europees. A més, dues normatives internacionals, una de la Comissió Econòmica per Europa de Nacions Unides (CEPE) i una del Conveni relatiu als Transports Internacionals per Ferrocarril (COTIF), imposen

obligacions lingüístiques a favor de les llengües oficials dels estats en relació amb el transport internacional de mercaderies perilloses per carretera i per ferrocarril, respectivament.

Al marge de les normes que regulen el mercat, durant el segon trimestre de l'any, l'Estat espanyol i les autoritats europees han aprovat fins a 22 normes que imposen el castellà en les actuacions de les administracions públiques. D'aquestes en destaca un conveni col·lectiu per al personal laboral de l'Administració general de l'Estat que estableix que el coneixement de les llengües oficials diferents del castellà, anomenades de manera imprecisa «lenguas cooficiales», serà un mèrit per al personal laboral de l'administració que aspiri a treballar en els territoris on aquests idiomes són la llengua pròpia, un mèrit que es valorarà amb un punt addicional. Això significa que a diferència del castellà, llengua de coneixement obligat de tots els ciutadans, el català no serà un requisit per treballar a l'Administració general de l'Estat. Una altra norma també destacada que privilegia el castellà i exclou el català en l'àmbit públic és el Reglament intern del Comitè Econòmic i Social Europeu, que proclama el dret de tot ciutadà de la Unió Europea a adreçar-se per escrit al Comitè «en una de las lenguas oficiales y recibir una contestación en esa misma lengua».

Àmbit	Disposicions estatals	Disposicions comunitàries	Disposicions de l'ONU i altres organitzacions internacionals	Total
Ajuts	4	0	0	4
Documentació	9	11	2	22
Documentació i requisits	1	0	0	1
Educació	1	0	0	1
Etiquetatge	2	4	0	6
Requisits	2	1	0	3
Simbologia	1	0	0	1
Total	20	16	2	38

Font: Elaborada per Plataforma per la Llengua mitjançant la recerca al BOE